

Zagreb, 23. srpnja 2015.

Doneseni Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom

Zakon o tržištu električne energije („Narodne novine“, broj 22/13) u članku 59. propisuje obvezu Hrvatske energetske regulatorne agencije (dalje: HERA) da po pribavljenom mišljenju operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava te aktivnih opskrbljivača električnom energijom donese Opće uvjete za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom (dalje: Opći uvjeti).

HERA je o prijedlogu Općih uvjeta pribavila mišljenje HEP-Operatora distribucijskog sustava, Hrvatskog operatora prijenosnog sustava i aktivnih opskrbljivača električnom energijom te je održala savjetovanje sa zainteresiranom javnošću koje je trajalo od 24. prosinca 2014. godine do 24. siječnja 2015. godine, nakon čega su dovršeni ovi Opći uvjeti.

Osim sadržaja propisanog Zakonom o tržištu električne energije, Opći uvjeti u obzir uzimaju i ostale podzakonske akte koji uređuju korištenje mreže i opskrbu električnom energijom. Posebno treba istaknuti da će temeljem članka 32. stavka 1. Zakona o energiji („Narodne novine“, broj 120/12 i 14/14) Vlada Republike Hrvatske propisati postupke izdavanja energetske suglasnosti kojima se utvrđuju pojedinačni uvjeti priključenja na energetska mrežu, te ugovorni odnosi korisnika mreže i nadležnog energetske subjekta u pogledu uvjeta i rokova priključenja, zbog čega navedena problematika priključenja na elektroenergetsku mrežu nije obuhvaćena ovim Općim uvjetima.

PREDMET OPĆIH UVJETA

U skladu s člankom 59. Zakona o tržištu električne energije, Općim uvjetima uređuju se:

- međusobni ugovorni odnosi između energetske subjekata i korisnika mreže,
- uvjeti za sklapanje i sadržaj ugovora o opskrbi krajnjeg kupca,
- obveze i odgovornosti energetske subjekata i korisnika mreže,
- postupak promjene opskrbljivača prilikom promjene vlasništva građevine,
- međusobni odnosi operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava,
- pravila i uvjeti kojima se uređuje odnos između opskrbljivača i operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava (dalje: operator sustava),
- kategorije potrošnje i tarifni modeli za korištenje mreže,
- prikupljanje i obrađivanje mjernih podataka s obračunskih mjernih mjesta korisnika mreže,
- uvjeti mjerenja, obračuna potrošnje električne energije i naplate isporučene električne energije i snage,
- standardni načini obračuna,
- postupanje s mjernim podacima s obračunskih mjernih mjesta te točaka razdvajanja između susjednih sustava,
- pravila u slučaju postojanja više obračunskih mjernih mjesta krajnjeg kupca,
- održavanje mjernih uređaja,
- postupci utvrđivanja i obračuna neovlaštene potrošnje električne energije,
- uvjeti za primjenu postupka ograničenja ili privremene obustave isporuke električne energije i
- mjere zaštite krajnjih kupaca.

NAJZNAČAJNIJE NOVOSTI KOJE SE UVODE NOVIM OPĆIM UVJETIMA

Odredbama Općih uvjeta osnažuju se obveze u pogledu kvalitete usluga operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava dopunjavanjem odredbi postupka početka korištenja mreže te produljenjem razdoblja nakon kojega se gubi pravo na korištenje mreže zbog privremene obustave isporuke električne energije.

Općim uvjetima propisuje se i sadržaj te postupanje opskrbljivača prilikom potpisivanja ugovora o opskrbi krajnjeg kupca, pri čemu opskrbljivaču nije dopušten nepošten i/ili zavaravajući način prodaje električne energije, a opskrbljivač je odgovoran i za postupanje svojih zaposlenika i/ili prodajnih predstavnika koji nude opskrbu električnom energijom i sklapaju ugovor o opskrbi električnom energijom, izvan ili unutar poslovnih prostorija.

U pogledu zaštite krajnjih kupaca Opći uvjeti propisuju mjere zaštite krajnjih kupaca koje moraju provoditi operator sustava i opskrbljivači, što uključuje obvezu operatora sustava da osnuje povjerenstvo za reklamacije potrošača s obzirom na pristup mreži i korištenje mreže, obvezu operatora distribucijskog sustava da osnuje jedan ili više korisničkih centara za pružanje informacija, rješavanje upita, zahtjeva i prigovora korisnika mreže te obvezu opskrbljivača kupaca u okviru univerzalne usluge objavljivanja informacija o načinu podnošenja reklamacija i o rezultatima rada povjerenstva za reklamacije. Nadalje, definiran je postupak podnošenja prigovora na račun operatora sustava i opskrbljivača kako u slučaju odvojenih računa, tako i u slučaju jedinstvenog računa.

Važna novost za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo s polugodišnjim obračunskim razdobljem je i obveza operatora distribucijskog sustava da na zahtjev krajnjeg kupca promijeni predviđenu polugodišnju potrošnju te predviđenu mjesečnu potrošnju na temelju koje su operator distribucijskog sustava i opskrbljivač dužni prilagoditi iznos mjesečne novčane obveze za korištenje prijenosne i distribucijske mreže te iznos mjesečne novčane obveze za opskrbu električnom energijom.

Nadalje, Općim uvjetima se propisuju i uvjeti kada operator sustava može nakon prethodne obavijesti kao krajnju mjeru privremeno obustaviti isporuku električne energije krajnjem kupcu te kada se i kako privremena obustava može provesti na zahtjev opskrbljivača. Također se propisuje postupak podnošenja i provođenja zahtjeva za ponovnu uspostavu isporuke električne energije. Pritom, privremena obustava isporuke električne energije ne može započeti u petak, subotu ili nedjelju, na blagdan ili dan prije blagdana.

Operatoru distribucijskog sustava se uvodi obveza da izravno očitava brojila u razdoblju od 8 do 20 sati. Operator sustava također je dužan krajnjim kupcima omogućiti dostavu stanja brojila bez naknade putem telefona, sms poruke, internetske aplikacije, itd. Nadalje, operator distribucijskog sustava dužan je krajnjem kupcu iz kategorije kućanstvo na njegov zahtjev omogućiti redovito mjesečno dostavljanje stanja brojila bez dodatne naknade.

Određuju se prava na pristup obračunskim mjernim podacima krajnjeg kupca bez posebne naknade, pri čemu je važno istaknuti da opskrbljivač ima pravo na pristup mjernim podacima krajnjeg kupca s kojim nema sklopljen ugovor o opskrbi samo na temelju njegovog pisanog ovlaštenja. Pritom je opskrbljivač dužan osigurati tajnost mjernih podataka do kojih mu je omogućen pristup.

U pogledu razvrstavanja obračunskih mjernih mjesta krajnjih kupaca u kategorije, uvode se odredbe da se u slučaju jednog obračunskog mjernog mjesta koje se koristi za potrebe kućanstva i poduzetništva krajnji kupac razvrstava u kategoriju kućanstvo te također da se obračunsko mjerno mjesto samostalne uporabne cjeline namijenjene stanovanju u novoizgrađenoj građevini razvrstava u tarifnu kategoriju kućanstvo.

Za sve krajnje kupce s priključnom snagom većom od 20 kW, uvodi se obvezna primjena tarifnog modela koji uključuje tarifni element obračunske vršne radne snage (tarifni model Crveni), dok je za krajnje kupce s priključnom snagom do uključivo 20 kW primjena tarifnog modela koji uključuje tarifni element obračunske vršne radne snage moguća na zahtjev krajnjeg kupca. Do sada je granica priključne snage bila 30 kW.

Uvodi se povoljnija odredba za krajnjeg kupca koji sada može iz modela Crveni prijeći u model Bijeli, a da pritom ne izgubi pravo na priključnu snagu, ali mu se u tom slučaju korištenje te snage ograničava na 20 kW primjenom ograničavanja strujnog opterećenja ili brojilom koje ima mogućnost ograničenja snage.

Krajnjim kupcima na vrlo visokom, visokom i srednjem naponu uvodi se olakšica u pogledu obveze prijavljivanja planirane vršne radne snage operatoru sustava, te olakšica u pogledu određivanja obračunske vršne radne snage.

Operatoru distribucijskog sustava uvodi se obveza da o svom trošku u roku od pet godina opremi sva obračunska mjerna mjesta krajnjih kupaca s priključnom snagom većom od 20 kW brojilima s daljinskim očitanjem koja omogućuju mjerenje snage i jalove energije, u roku od 10 godina 95% obračunskih mjernih mjesta krajnjih kupaca iz kategorije poduzetništvo s priključnom snagom do uključivo 20 kW brojilima s daljinskim očitanjem koja omogućuju mjerenje jalove energije te u roku od 15 godina 95% obračunskih mjernih mjesta krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo brojilima s daljinskim očitanjem.